

מסורת הש"ס

ר"ש הא דאמרן. דקאמר אהא ארי בן עושל: בני בתירה. נמס' פסחים שהיו נשאים ונשכילי שאלו להלל שהיה גדול צמורה ועלה אלן מכבל עזבו נשאלות ומיניהו נשאל עליהן: דהו להלל דעדף מיניהו. והלכות שהיו נשאלות מהן צנית המדרש נעלמות מהן ונשין בדבר: חביבין יסורין. שאלה שהועילו יסורין של ר"א שלא שלטה בו רימה: כלמיסא. אכן צנמקוס קטנים: לפירנא. חולי צנמקוס הפה ושמו מרשבג"א: אהורירייה. שומר קוסין: כיפסא. מקפוא: עבר קליס. דרבי: לקלייסו. דמיומא: פליא לרשיש צננפי דרבי. החניא אח ראשו תחת כנפי כסותו: אמרי. צרקיעא: כנשא ביסא. מכבדת הבית: שדיין בני צרכוסא. היו מועלין שם בני חולדה: ואפי' הכי. דלא אחא מיטרא בנחבו שני: כי הו עקרי פוגלא. גנון: ממשרא. מן הערוגה: הו קיימא בירא מליא מיל. היתה הגומא עומדת מליאה מיס: שוכרסו צנמונה. מממת יופיו: אסמיהו ברבי. שהיו קורין אותו רבי כדי שיתקאל ויסיס (אל) לנו על מ"ת: ואשמיסה. מקרו לר' שמעון ללמדו מורה: כל יומא כוס אמר. אותו הבן: לקרייהי אנה אביל. טעירי אני חפץ ליתך: מומי עוובה דא. צנמונה הנחמי זמא ולא אשאל עוד ליתך: ולוקח נפשו. המלמדו מורה קונה לכן: לער מערה. צנמנאנו שם ר' שמעון בן יוחי ור' אלעזר בנו י"ג שנה צמס' שבת (דף ג:) : שמקפא אס בניו. שהיה רגיל לאמר אקפא אס בני (ב) כשנצבע: ורבי למא ליה כולי האי. לחזור על בני אחריס לשאל אס יש לו בן: אס פסוב. ישאל למוטב צנמכתך ואשיבך אלי ולפני תעמוד הקב"ה אמר לי שבעמוד אקמיס לפניו אס אוכל להשיבס: יקר מוולג. ת"ח מעשה: מפך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' אמר ק' אני ערב מעשה שלא ימוס עד עולם: ארכעין פעניסא. שלא תפסוק תורה מזרעו: גמרא דכבולא. גמרא שלט: דלא ניטרדיה. כשעלה לארץ ישראל ללמד מפי ר' יוחנן ואמוראין שגאח ישראל לא היו בני ממלות ומוסין זה לזה כשמן כדאמר' צנאדרין (דף מ.) ומייסין את העממים בלא קושיא ופיורקין: מקעין מפיך שקי. דליישיגולא הו: דבר זס. על מה אבדה הארץ: אמרו

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא פה.

עין משפט
גר מצוה

1 א מ"י פ"א מהלכות
ת"ח ה"ל צ סנה עשין
י ע"ש י"ד ק"י דמה
ספיק ג:

תורה אור השלם

1 ויאמר אליו אל תירא
כי לא המצאך יד שאול
אבי ואתה המקל על
ישאל ואנכי אהיה לך
למשנה וגם שאול אבי
ידע כן: שמואל א כג ז
2 טוב י' לכל ורחמי על
כל מעשיו:

תהלים קמ"ט
3 פרי צדיק עץ חיים
ולקח נפשות חיים.

מסיל יא א
4 לכן בה אמר י' אם
תשוב ואשיבך לפני
תעמד ואם תוציא יקר
מוולג כפי תהיה ישבו
המה אליך ואתה לא
תשוב אליהם:

5 ואני זאת בריתי אותם
אמר י' רחמי אשר עליך
דבר אשר שמוי ספך
לא ימוש מפך ומפי
זרעך ומפי זרע זרעך
אמר י' מעתה ועד
עולם: ישעיהו נט כא
6 מי האיש החכם וכן
את זאת ואשר דבר פי י'
אליו ויגדה על מה
אבדה הארץ נצחה
כמדבר מבלי עבר:
יחזקאל ט א

לעני רש"י
מישנא (מרישא).
ספרת הפה (מחלה).

הוזה עתיד משבור מצבא. פי מונל
צנמומי של רבי כדאשמתן
נמי צנאסית רבה (פי טו) זבל
צנמומי של יתק ולא כספו חזבו
של אבימלך:
אסמיהו

בני בתירה ויונתן בן שאול רבן שמעון בן
גמליאל הא דאמרן בני בתירה ^אדאמר מר
הושיבוהו בראש ומינוהו לנשיא עליהן יונתן
בן שאול דק"ל לדוד ואתה תמלוך על
ישראל ואני אהיה לך למשנה ממאי דלמא
יונתן בן שאול דהוא דגריר עלמא בטר דוד

בני בתירה נמי דחוו להלל דעדיף מיניהו אלא רבן שמעון בן גמליאל ודאי
ענוותן הוה אמר רבי חביבין יסורין קבל עליה תליסר שני שית בצמירתא ושבע
בצפרנא ואמרי לה שבעה בצמירתא ושית בצפרנא ^באהורירייה רבי הוה
עתיר משבור מלכא כד הוה רמי כוסתא לחיותא הוה אויל קלא בתלתא מילי
הוה מכון דרמי בהויה שעתא דעיייל רבי לבית הכסא ואפי' הכי מעבר ליה
קליה לקלייהו ושמעון ליה נחתי ימא ואפי' יסורי דר' אלעזר בר' שמעון עדיפי
מדרכי דאילו ר"א בר"ש מאהבה באו ומאהבה הלכו דרבי ע"י מעשה באו
וע"י מעשה הלכו ע"י מעשה באו מאי היא דההוא עגלא דהו קא ממטו
ליה לשחיטה אול הליא לרשיה בכנפיה דרבי וקא בכי אמר ליה זיל לכך
נוצרת אמרי הואיל ולא קא מרחם ליתו עליה יסורין וע"י מעשה הלכו יומא
חד הוה קא כנשא אמתיה דרבי ביתא הוה ^גשדיא בני כרכושתא וקא כנשא
להו אמר לה שבקינהו כתיב ורחמיו על כל מעשיו אמרי הואיל ומרחם נרחם
עליה כולהו שני יסורי דר' אלעזר לא שכיב איניש בלא זמניה כולהו שני יסורי
דרבי לא איצטרך עלמא למיטרא ^דדאמר רבה בר רב שילא קשי יומא
דמיטרא כיומא דרינא ואמר אמימר אי לאו צריך לעלמא בעו רבנן רחמי
עליה ומבטלי ליה אפי' הכי כי הו עקרי פוגלא ממשרא הוה קיימא בירא
מליא מיא איקלע רבי לאתריה דר' אלעזר בר' שמעון א"ל יש לו בן לאותו
צדיק אמרו לו יש לו בן וכל זונה שנשכרת בשנים שוכרתו ^הבשמנה אתייה
אסמכיה ברבי ואשלמיה לר' שמעון בן איסי בן לקוניא ^ואחות דאמיה בלא
יומא הוה אמר לקרייהי אנא אויל אמר ליה חכים עבדו יתך וגולתא דאמיה כל
פרסו עלך ורבי קרו לך ואת אמרת לקרייתא אנא אויל אמר ליה מומי עוובה
דא כי גדל אתא יתיב במתיבתא דרבי שמעיה לקליה אמר הא קלא דמי
לקליה דר' אלעזר בר' שמעון אמרו ליה בריה הוא קרי עליה ^זפרי צדיק עץ
חיים ולוקח נפשות חכם פרי צדיק עץ חיים זה ר' יוסי בר' אלעזר בר' שמעון
ולוקח נפשות חכם זה ר' שמעון בן איסי בן לקוניא כי נח נפשיה אמטוהו
למערתא דאבוה הוה הדרא לה עכנא למערתא אמר ליה עכנא עכנא פתח
פיך ויכנס בן אצל אביו לא פתחא להו כסבורים העם לומר שזה גדול מזה
יצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה אלא זה היה בצער מערה וזה
לא היה בצער מערה איקלע רבי לאתריה דר' מרפון אמר להו יש לו בן לאותו
צדיק שהיה מקפח את בניו אמרו לו בן אין לו בן בת יש לו וכל זונה שנשכרת

בשנים שוכרתו ^בבשמנה אתויהו לקמיה אמר ליה אי הדרת כך יהיבנא לך כרתאי הדר ביה איכא דאמרי
נסבה וגירשה איכא דאמרי לא נסבה כלל כדי שלא יאמרו בשביל זו חזר זה ולמה ליה כולי האי דאמר רב
יהודה אמר רב ואמרי לה אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן ואמרי לה אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר'
יונתן ^אכל המלמד את בן חבירו תורה וזכה ויושב בישיבה של מעלה שנאמר ^אאם תשוב ואשיבך לפני תעמוד
וכל המלמד את בן עם הארץ תורה אפילו ^בהקב"ה גזור גזירה מכמלה בשבילו שנאמר ^בואם תוציא יקר
מוולג כפי תהיה אמר ר' פרנך אמר ר' יוחנן כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובן בנו תלמיד חכם
שוב אין תורה פוסקת מזרעו ^גלעולם שנאמר ^גואני זאת בריתי וגו' לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרע
זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם מאי אמר ה' אמר הקב"ה אני ערב לך בדבר זה מאי מעתה ועד עולם
אמר ר' ירמיה מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה רב יוסף יתיב ארכעין תעניתא ואקרויהו לא
ימוש מפך יתיב ארכעים תעניתא אחרני ואקרויהו לא ימוש מפך ומפי זרעך יתיב ^דמאה תעניתא אחרני
אתא ואקרויהו לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרעך אמר מכאן ואילך לא צריכנא תורה מחזרת על
אכסניא שלה ר' יורא כי סליק לארעא דישראל יתיב מאה תעניתא דלשתכח גמרא בכלאה מניה כי היכי
דלא נטרדיה יתיב מאה אחרניתא דלא לשכוב ר' אלעזר בשניה ונפלין עילויה מילי דצבורא ויתיב מאה
אחרני דלא נשלום ביה גורא דגיהנם כל תלתין יומי הוה בדיק נפשיה שגר תנורא סליק ויתיב בגייה ולא הוה
שלמא ביה גורא יומא חד יהבו ביה רבנן עינא ואיחרכו שקיה וקרו ליה ^הקטין חריך שקיה אמר רב יהודה אמר
רב ^ומאי דכתיב ^ומי האיש החכם ויבן את מה ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ דבר זה
אמרו

הגהות הב"ח

(ב) ג' כוס שדיין בני
ככוסא: (ג) ר"ש דיה
שמקפא עכסין וכן שיקר
נשבע:

מוסף רש"י

אהורירייה רבי רבי.
ממנה על היסוס
והפירות שלו ונחב ר"ג.
קשי יומא דמיטרא.
שין בני אדם יתלין לפשות
לרביהן כיומא דרינא.
שני ומימי שמקפאני בני
אדם לרין עם חביריהן
מתקנא עולא. שם היתה
וקולת ואוחות ביום
השמיים כיום הדין וחוות
הן: קטין חריך שקיה.
ר' יורא גולא הוה ונחמו
שקין ע"י מעשה דבדיק
נפשיה מתנורא שגאח קרו
למה תריבא קטן שקי
(פסוקין ג' ע"פ הגירסא
בגמ' שם).